

a Mi Lapunk

SZATYMAZ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

2012. április XV. évf. 4. szám

Átadás előtt az új bölcsőde!

A mintegy 150 mFt-ba kerülő új intézményt az Sz.K.T.T. Egyesített Szociális Intézménye fogja fenntartani.

Nyitás: május elején

Ünnepélyes átadás

2012. ápr. 13. de. 10 óra

Szeretettel várunk Minden Szatymazit kicsiket és nagyokat!

Meghívó a 4. oldalon

Elkészült a kerékpártároló az iskola udvarán

Átadták a Szilánk új csarnokát

cikkünk a 7. oldalon

Durkó Gábor aranyérmes Ausztráliában

Részletek a 10. oldalon

A tartalomból:

- 2.o.: Helytörténet
- 4.o.: Kalendárium
- 4.o.: Bölcsőde átadás
- 6.o.: II. Tanyasi tízpróba
- 8.o.: Svédasztal
- 10.o.: Sport

Helytörténet

Egy régi nagy ház a szatymazi utca közepén.

Ha a vasútállomást elhagyva az Ady Endre ucán haladunk annak másik vége felé, egyenesen belefutunk egy, az út közepén álló és már messziről látható, régi hatalmas helyenként már romos házba. Sokan felteszik a kérdést, hogyan került az oda? Az bizony jóval előbb ott állt már, mint a jó 60 évvel később kialakított utca. Ez a hatalmas ház, vagy nyaraló, hiába esett az útbá, valamilyen okból megúsza a lebontást. De nem kerülhette azt el, az a másik nevezetes épület, amit Joó Ferenc festőművész, Dankó Pista apósa birtokolt ott, az emeletes Fráter-villával szemben, a mai Dózsa utcában. Onnan "szóktette el" a dalköltő primás, Joó Ilonkát. De a falu kialakításának esett áldozatul a Kossuth utcában álló Kemény Nándor féle ház is. Amikor a Kossuth utcában, a ma is meglévő japán akác sor páráját, az út szélesítése miatt a másik oldalon egy reggel végig kivágták. Ott állt a forgalmat csaknem akadályozva a Kemény-féle ház, amihez a melléképületet 1886-ban építették és amely ugyan később, de elbontásra ke-

rült. Az első tulajdonos felesége, Kemény Nándorné /1838-1912/ volt a szegedi tanítónőképző névadója.

Hogy pontosan hány villát, nyaralót, tanyát lehetett felsorolni itt Szatymazon a háború előtt, nem tudjuk. Lugosi Döme, aki maga is 1903-ban felhúzott egy főépületet, egy helyen írja, hogy a számuk meghaladja az 500-at. Ez talán túlzás, de az biztos, hogy a szegedi polgárok egyik igen kedvelt, fontos és rangot jelentő nyaralóhelye volt a szőlő-gyümölcsös termő Szatymaz. Nem egyszer a város sorsát, és ahogy Hábermann Gusztáv helytörténész írja, gyakran "az ország ügyeit is itt intézték, fehér abrosszal letakart asztal mellett".

A hajdani nyaralók egyre szét már rég lebontották. Másik, nagyobb részét, az új tulajdonosok átépítették, igényüknek és pénzüiknek megfelelően, alig lehet az eredetire ráismerni. De változatlanul találunk még olyanokat is, amelyek kilátástalan küzdelmet vívnak az elmúlással, az idővel.

Amikor ezekben a hajdani nyaralókban megfordult

személyekre terelődik a szó, bizony elcsodálkozunk. Csaknem mindegyik falára lehetne emléktáblát elhelyezni azzal, hogy kik voltak a tulajdonosai és kik voltak benne a nyaraló, esetleg hétvégi vendégek. Például a Zsótérok nál többek között Mikszáth, Ujházi, Rózsa Sándor, Dankó, a Török tanyában /később Falcione tanyában/ élete végéig, /1903/ Fadrusz János szobrászművész rendszeresen vendég volt, de itt áll Reizner János 1883-ban felépített emeletes nyaralója, amiben életének utolsó 21 évét a családdal együtt, metszéstől-szüretig, töltötte. Megtalálható Vedres István tanyája, Pálffy polgármesterek nyaralója, a Pártos ház, Móra Ferenc bérelt tanyái /2/, stb.

Most azonban mielőtt eltévednénk a felsorolásban, vissza kell kanyarodni a címben érintett jobb sorsra érdemes és útban álló hatalmas öreg házhoz. A háború előtti és utáni tulajdonosa Halmos Győző Antal Imre /1886-1955/ főszolgabíró volt, aki a kérdéses nyaralóhoz a Bagáry Ilonával 1923-ban kötött házassága révén jutott. Halmos Győző

iskoláit Temesváron a piaristáknál kezdte el. Jogot Kolozsváron tanult, később a Temes megyei közigazgatásban dolgozott. Trianon után Szegedre költözött, ahol járási főszolgabíró lett. 1923-ban kötött házasságot a régi szatymaziak által jól ismert Bagáry Ilonával, akinek édesanyja Aigner Kornélia Rozália volt. László, András és Miklós gyermekeik születtek. Most itt, az út közepén álló házat, ami az öröklés idején a huszas években, a két- és fél holdas szőlő közepén volt és hozzátartozott még abban az időben hat- és félhold szántó is, az Aignernek építhették a 1800-as évek második felében.

A napokban jött össze itt Szegeden a Nobel-díjas tudósok egy nagyobb csoportja, hogy emlékezzen arra az eseményre, hogy hetvenöt évvel ezelőtt kapta meg Szent-Györgyi Albert is ezt a kitüntető címet. Szent-Györgyi Albert itt Szegeden fedezte fel a paprikában a "C" vitamint és itt tudott belőle a kutatókhoz szükséges mennyiséget e-lőállítani. És most, Szent-Györgyi professzor ünneplése kapcsán meg kell említeni azt a visszaemlékezést, amit még a 80-as években is bárkinek szívesen elmondott Halmos Győzőné, Bagáry Ilona itt Szatymazon.

"Szent-Györgyi Albert, férjem /Halmos Győző/ közeli barátja volt. A tudós feltaláló szegedi munkás évei alatt /13 év/, gyakori nyári hétvégi vendég volt a szatymazi házunknál. Olyankor a jó hangulatú nyári estékhez, sok más, környékbeli vendég is szívesen csatlakozott.

Szent-Györgyi Albert előszeretettel üldögélt reggelként némán elgondolkodva, a szőlőre néző és napfényes, a madárfüttytől pedig hangos verandán."

Ne feledjük, hogy az Ady Endre útban lévő, kikerülésre érdemes öreg háznak falai között, valamikor gyakori nyári, hétvégi vendége volt Szent-Györgyi Albert, Nobel-díjas tudósunk is.

P. J.

Önkormányzati közlemények

MEGHÍVÓ

Szatymaz Község Képviselőtestülete

2012. április 11. napján (szerda) 14 órától

ülést tart, melyre tisztelettel meghívom.

Az ülés helye:

Polgármesteri Hivatal tárgyalóterme Szatymaz, Kossuth u. 30.

Napirendi pontok:

1. Az önkormányzat 2011. évi költségvetéséről és annak végrehajtásáról szóló rendelet módosítására vonatkozó rendelet-tervezet megtárgyalása
Előadó: dr. Kormányos László polgármester, Mákos Istvánné jegyző, Gulyás Zsuzsanna főelőadó
2. Az önkormányzat 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló rendelet elfogadása.
Előadó: dr. Kormányos László polgármester, Mákos Istvánné jegyző, Gulyás Zsuzsanna főelőadó
3. Az önkormányzat 2012. évi költségvetési rendeletmódosítás.
Előadó: dr. Kormányos László polgármester, Mákos Istvánné jegyző, Gulyás Zsuzsanna főelőadó
4. Beszámoló a Vízmű üzemeltetéséről
Előadó: Szatymazi Víziközmű Kft. képviselője
5. Beszámoló a Polgármesteri Hivatal adóügyi szakfeladatainak ellátásáról
Előadó: Mákos Istvánné jegyző, Magyar Gyuláné szakelőadó, Dr. Posta Bernadett szakelőadó

Szatymaz Község területén folyamatban lévő pályázatok időszerű kérdései.

1. 2012 januárjában ismételt nyújtottuk be belterületi útfejlesztésre pályázatot. (Jókai utca építés, Hámán Kató utca felújítás) DAOP-3.1.1/B-11 számon. A projekt várható bruttó összköltsége 200MFt, ebből az önerő 10%. A pályázat során a Hámán Kató utcában lévő aszfaltozott út alapjainak javítása után új aszfaltreteget fog kapni. A Jókai utca – Széchenyi utcától a Béke utcáig teljes keresztmetszetben megújulna. A beruházás során új aszfaltozott út épülne, mellette a gyalogos járdák kiépülnek a még hiányzó szakaszokon. A járda és az úttest között mindkét oldalon padkarendezés és parkosítás készülne az építési munkák befejezéseként. A Kossuth utca és az Ady Endre utca közötti szakaszon helyközi buszjárat közlekedésére alkalmas – buszváróval ellátott – részként valósulna meg.
2. Szintén január vége volt HURO/1101 "Madárvilág emberközelségben" bicikliút építés projekt beadási határideje. A projekt várható bruttó összköltsége 66,090 MFt, ebből az önerő 5%. A pályázat során az E-5-ös út és a Szatymaz – Sándorfalvi út körforgalmától kiindulóan az E-5-ös úttal párhuzamosan a temető bejáratáig aszfaltozott bicikliút épülne ki. A bicikliút megvalósulása esetén megoldódna a régóta problémát okozó helyzetet, hogy a helyi lakosok, valamint a természetbarátok közlekedése lekerülhetne a forgalmas E-5-ös útról, illetve a temető is megközelíthetővé válna szilárd burkolatú úton. A tervek a belterület határáról a körforgalomig is elkészültek, készen állunk tehát más kerékpáros pályázati kiírásokra.
3. A következő nagyobb szabású beruházás lesz az óvoda meglévő épületének átalakítása, bővítése. A projekt várható bruttó összköltsége 37,496 MFt, ebből az önerő 20%. Megegyező módon a tavalyi felújítás és átalakítással, mely során a volt „Pálmai féle ház” megújult, az idén a régi melléképületből átalakított két foglalkoztatót magába foglaló épület kerül felújításra. A munkálatok során a meglévő épület jelentős része megújulna, továbbá az épület kibővülne egy étkeztető résszel és további szociális blokkal.
4. Április végén adjuk be a „Sportöltöző TAO” pályázatot. A projekt várható bruttó összköltsége 62,841MFt, ebből az önerő 30%. Az idén az MLSZ pályázatot írt ki a látványosportok támogatása keretében labdarúgó pályák felújítására, újak építésére és az azokhoz tartozó kiszolgáló épületek létesítésére. Így a Szatymazi Sportegyesület mint a pályázatra jogosult szervezet pályázatot nyújtott be a pályához kapcsolódó öltözőket és szociális blokot magába foglaló épület építésére. Amennyiben az egyesület nyer a pályázaton, úgy megoldódna a jelenleg meglévő állapot, mely során a volt „Simsay iskola” épületében lévő elavult öltözők megszűnnének.
5. Szintén április végéig tervezzük beadni a Térfigyelő kamerákkal kapcsolatos pályázatot. A projekt várható bruttó összköltsége 10,000 MFt, ebből az önerő 20%. A pályázat során térfigyelő kamerák kerülnek kihelyezésre az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek homlokzatára, melyek egyaránt figyelnek az épületek közvetlen közelét és a környező közterületek, közutak forgalmát; együttesen segítve a település biztonságának jelentős javulását.

A FÖLD NAPJA

Tegyük együtt útjaink tisztaságáért!

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. nyolcadik alkalommal tartja meg hagyományos országos szeméthyűjtő akcióját 2012. április 23-án. A Föld Napja alkalmából szervezett eseményre ismét több ezer önkéntes jelent-kezését

várja a társaság. A rendezvény az elmúlt öt évben az ország legtöbb önkéntest megmozgató környezetvédelmi mozgalmává nőtte ki magát.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. nyolcadik alkalommal szervez országos szemé-

gyűjtési akciót az általa üzemeltetett 30 ezer kilométeres közúthálózat és környezetének megtisztítására. Idén április 23-án, hétfőn rendezi meg szokásos tavaszi szeméthyűjtési akcióját a társaság.

A Közút egész évben vég-

zett út menti szemétszállítási munkáját az utóbbi időben sajnos szélmalomharc jellemzi, az illegális szemétkukák nap, mint nap szaporodnak. A társaság évente egy kisebb megyeszékhely éves kommunális hulladékának megfelelő

mennyiségű szemetet gyűjt össze az általa üzemeltetett utak mellől. Ebben a küzdelemben szeretne a cég szemléletváltozást elérni. Az eddigi akciók sikerét mi sem bizonyítja jobban, minthogy az elmúlt hét alkalommal mintegy 270 ezer önkéntes csaknem 40 ezer köbméternyi szemetet gyűjtött össze országsszerte.

Szemétgyűjtési akcióink célja, hogy a fiatalabb generációnak is természetessé váljon a környezet megóvása. Az akció megszerve-

zésével a társaság hozzá kíván járulni ahhoz, hogy az a több ezer - többségében - fiatalember, akik részt vesznek a szemétgyűjtésben, később jobban odafigyeljenek szűkebb és tágabb környezetük megóvására. A Magyar Közút Non-profit Zrt. éppen ezért várja az egyénileg és csoportosan jelentkezőket, egyúttal számítunk az önkormányzatok, civil szervezetek, iskolák és baráti társaságok csatlakozására is.

A társaság szemétgyűjtési

akciója az ország legtöbb önkéntest megmozgató környezetvédelmi eseményévé nőtte ki magát. Ez reményt ad arra, hogy a következő generációk a mainál jobban megbecsülik az utak környezetének állapotát, reményeink szerint, aki egyszer aktívan részt vesz a szeméthyegyek felszámolásában, az biztosan nem válik megrögzött szemetelővé.

A közútkezelő főszervezőként, az esemény gazdjaként minden csatlakozó számára térítés nélkül biz-

tosít kesztyűt és láthatósági mellényt, valamint gondoskodik az összegyűjtött hulladék elszállításáról is. Az utak menti szemétszedéshez a cég szakmai felügyeletet biztosít, szükség esetén ideiglenes forgalomkorlátozást vezet be.

Az akció további részleteiről a Magyar Közút Non-profit Zrt. megyei igazgatóságain érdeklődhet (elérhetősége a www.kozut.hu Kapcsolat menüpontjában).

MEGHÍVÓ

SZKTT Humán Szolgáltató Központ hálózatának bővítése – új bölcsőde építése Szatymazon című

DAOP-4.1.3/B -09-2009-0010 számú pályázat ünnepélyes átadása

A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása nevében tisztelettel meghívjuk Önt a **2012. április 13. napján 10 órakor** tartandó ünnepélyes záró rendezvényünkre, melynek helyszíne a bölcsőde új épülete Szatymaz, József Á. utca 1.3. Az ünnepélyes intézményátadást megtisztelti jelenlétével **B. Nagy László** kormány-megbízott és **Vincze László** országgyűlési képviselő. Megjelenésére feltétlenül számítunk!

Üdvözléssel: **Dr. Botka László** elnök, **Dr. Kormányos László** polgármester, **Ratkai Imre** SZKTT Munkaszervezet vezető

Nemzeti Fejlesztési Igazgatóság
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

KALENDÁRIUM

Mint szinte minden hónapnak, az áprilisnak is Romulus adott nevet, mégpedig isteni anyjának, Venusnak etruszk neve (Apru) után.

Egy római tudós a név eredetét népies etimologizálással a latin "aperire" igére vezeti vissza, aminek jelentése: kinyitni, feltörni, megnyitni.

Április hava, más néven Szent György hava, tavasz hó, szelek hava, báránytor (rügyezés) hava.

Április 1. - Hugó napja:

Ez a bolondozás napja.

E napon az a szokás, hogy az emberek tréfásan bolondot csinálnak a másikkal.

A beugratottakat nálunk április bolondjának, Olaszországban és Franciaországban áprilisi hálnak (Poison d'Avril, illetve Il Pesce d'Avril) nevezik.

Ez a népszokás már régóta megszokott, bár eredete nem tisztázott.

Eredhet a bolondos áprilisi időjárásból, de abból is,

hogy a kelták idejében e napon bolondos ünnepeket ülték, de abból is, hogy IX. Károly 1564-ben az új esztendőt, április 1-jéről január 1-jére tetette.

Magyarországon kb. a 17. század óta él. Eleinte csak a gyerekeket viccelték meg, pl. elküldték őket a boltba egy-egy nem létező dologért, pl. esernyőmagért, trombitahúrért.

Majd a beugratottakat úgy csúfolták, hogy: "Április bolondja, május számára...!"

Április 6. - Irén napja:

Ha esik az eső, szűk lesz az esztendő.

Április 12. - Gyula napja:

Az év 100. napja. A tisztaság, a takarítás napja. Ilyenkor kitakarítják a lakást, az ólakat és az állatokat is lemossák.

Április 14. - Tibor napja:

A hagyomány szerint e napon szólal meg a kakukk.

S ha ekkor már szép zöld a vetés, akkor jó lesz a széna.

Április 24. - György napja:

Ez a nap egy ősi pásztorünnepe (a Palilia) napja, amikor is az állatok e napon hajtják ki először a legelőre.

Gonoszjáró napnak is tartották Szent György napját. Ezért, hogy a boszorkányokat elűzzék, a kerítésre és az ajtóra tuskés ágakat tűztek ki vagy bekenték őket fokhagymával. Az állatokat pedig a Szent György napi tűzön hajtották keresztül, hogy az ártó szellemektől és a rontástól megtisztuljanak.

E napon alkalmazták még a harmatszédést is, ami tejhaszon érdekében szedtek.

Ez úgy zajlott, hogy e nap hajnalán az asszonyok lepedővel szedték a harmatot, amelynek mágikus erőt tulajdonítottak:

- a tejes fazékba facsarták ki, hogy sok vaj legyen

- vagy a kenyértésztába cseppentettek, hogy szebbre süljön a kenyér

- vagy ezen harmattal pogácsát készítettek, amit megszáritva, megszóva odaadták a tehénnek, hogy az jól tejeljen.

A pásztorok, béresek szegődését és a „juhbmérest” is ekkor tartották. Utóbbi arról szólt a leírt tejmenyiség alapján megállapították, hogy a gazdák a nyár folyamán milyen sorrendben, mennyi tejet kapnak.

Szent György napi közmondások:

Ha a rozsvetésben a varjú elbújhat, akkor telt csúrt hoz az aratás.

Szent György után kalapáccsal sem lehet visszaverni a füvet.

Április 25. - Márk, Pál napja:

A kukoricavetés és a búzaszentelés napja.

A pap a mise után a hívőkkel kivonult a határba, majd megszentelte a vetést, ezekből a megszentelt búzaszálakból vitt mindenki haza

magával.

Ennek a megszentelt búzá-
nak mágikus erőt tulajdoní-
tottak, többek között go-
nosz úzésre használták.

Volt olyan térség, ahol eb-
ből a szentelt búzából ko-

szorút készítettek, amit
templomi zászlóra, keresz-
tekre helyeztek, majd nyolc
nap eltelte után levették és
a szántóföld négy sarkába
helyezték jégverés ellen.

De volt, hogy a beteg feje

alá is helyezték gyógyítás
céljából.

Vagy a Szent György-napi
harmattal együtt beletették
a kovászba, hogy szépen
megkeljen a kenyér.

Terménnyöslő napnak is

tartják e napot, ide tartozik
e mondás:

"Ha megszólal a pacsirta, a
béka, jó termést várhatsz,
ellenben, ha hallgat a füle-
müle, akkor változékony
lesz a tavasz"

EGY SZÁZALÉK

SZATYMAZ KÖZSÉGBEN MŰKÖDŐ CIVIL SZERVEZETEK KÖZLEMÉNYE

Tisztelt szatymaziak! Önök ez évben is dönthetnek személyi jövedelemadójuk egy százalékának közhasznú feljárn-
lásáról.

Az alábbiakban közöljük az alapítványok **ADÓSZÁMAIT**.

Szatymazért Alapítvány : 18456420-1-06

Szatymaz Község Területén Élő Idős Emberek Gondozásáért Alapítvány: 18452213-1-06

A Mi Óvodánkért Alapítvány: 18465789-1-06

Szatymazi Sportegyesület: 19983879-1-06

Szatymazi Nyugdíjasok Egyesülete: 18464812-1-06

Mozgáskorlátozottak Szatymazi Egyesülete: 18463718-1-06

Szatymazi Fiatalok Társasága Egyesület: 18472606-1-06

Szatymazi Polgárőr Egyesület: 18462580-1-06

Közművelődési és Családsegítő Egyesület: 18472754-1-06

Teleházat üzemeltető, Fehértói Gazdaképző és Innovációs Alapítvány: 18454404-1-06

Szatymazi Gyermekért Közhasznú Egyesület: 18479548-1-06

NŐGYÓGYÁSZATI RÁKSZŰRÉS SZATYMAZON !

FIGYELEM !

Nőgyógyászati rákszűrés lesz **2012.04.16-án 8.30 –
15.00 ig.** a védőnői szolgálat helyiségében.

Jelentkezni lehet előzetesen szóban a helyszínen, vagy
telefonon a **06/62/283-101/ 15-ös** melléken,
hétfőtől – csütörtökig 8.30 – 9.30 –ig.

Tájékoztatás Termelők részére!

A falugazdász ügyfélfogadása **2012. 04. 10.-től 2012.
05. 31.-ig Szatymazon szünetel.**

Ha sürgős falugazdással kapcsolatos ügyintézés (pl: ös-
termelői érvényesítés) lenne ez esetben Balástya-Polgár-
mesteri hivatalban illetve Szegeden a Deák Ferenc utca
17. szám alatt előzetes telefonon történő egyeztetés után
lehetséges hivatali időben: 08⁰⁰ - 16⁰⁰

Telefonszám: 06-30-338-01-62

Tisztelettel: Halászné Ács Éva

NYUGDÍJASOK KÖZLEMÉNYEI

Értesítem tisztelt tagtársaimat, hogy április 25-én egyesületünk megrendezi a szokásos Anyák és Apák napi ünnep-
ségét. Helye a művelődési házban lesz délután 5 órai kezdettel. Minden klúbtársunkat szeretettel várjuk.

Május 12.-én A mórahalmi fürdőbe szervezünk egynapos kirándulást. Jelentkezni április 25.-é ig Rácz Istvánnál,
illetve Kakusziné Marikánál lehet. Indulás művelődési ház elől reggel 8 órakor lesz.

Rácz István elnök

ÓVODAI HÍREK

Március 24.-én Ne-
velés Nélküli Mun-
kanap volt az óvo-
dánkban. A dajka
nénik és az óvó né-
nik az udvari játé-
kok újrafestésén és
az udvar takarításán
szorgoskodtak,
hogy minél tisztább,
esztétikusabb kör-
nyezetben játszhas-
sanak a gyerekek.

Áprilisi programjaink:

Április 21.-én szintén
Nevelés Nélküli
Munkanapunk lesz 9⁰⁰-tól
12⁰⁰ óráig (a Föld napja al-
kalmából is) az óvodánk
udvarát és ablakait díszít-
jük virágosítással. Számi-
tunk a szülők és gyerekek
minél nagyobb aktivitására
a virágültetéshez. Remél-
jük idén is olyan széppé
tudjuk varázsolni óvodánk
környezetét, mint ahogy
tavaly sikerült.

Április 26 – Kistérségi Da-
los Pacsirta Találkozót
szervezünk.

A Kistérség óvodáiból vá-
runk vendégeket és fellépő
gyerekeket, bízunk benne,
hogy idén is olyan sok
dalos kedvű, jó hangú
kisgyerek jön el hozzánk,
mint az előző években. Ez-
zel a találkozóval is se-
gítjük megőrizni az énekek,
dalok iránti szeretetet.

Csipet-Csapat hírek

Csipetnyi hírek a Csipet Csapat Nagycsaládos egye-

sületről! Végre eljött a várva várt jó idő ami gyerekes családoknak nagy kincs. Az egyesület idei tervei között szerepelnek kirándulások is melyhez elengedhetetlen "kellék" a jó idő. Amint az idő engedi sort kerítünk családi szombat délutáni piknikre falunk határain belül! Nagy erőlködés készü-

lünk legszebb ünnepünk az Anyák napja méltó megünneplésére, melyről előzetesként annyit a természetbe tervezünk! Továbbra is szeretettel várjuk minden családhoz vágyó jelentkezését Tóthné Zsófinál **06/209344730** Az egyesület szívesen fogad bármilyen támogatást, legyen

tárgyi illetve anyagi (egyesület számlaszama **57100010-153682**) melyet rendezvényeinken a gyerek szórakoztatására fordítunk. Rólunk tavaszi terveinkről programjainkról többet megtudhat honlapunkon <http://nagycsaladosok-szatymaz.hupont.hu>

DANKÓ PISTA MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

II. Tanyasi Tízpróba, Szatymaz-Barátpusztá

„Mire megy ki / ki mire megy?”...

Hát úgyse gyűn ki senki a résztvevőkön és barátaikon kívül. No de azért legalább annyi jusson annak, aki elmulasztja az év legjobb rendezvényét, hogy itt és most elolvashatja ezt a beharangozást.

Kezdsenek be kell valljam, hogy a tavalyi bulin elkövettem egy kis furmányt, a komolyság fenntartása érdekében. Az első versenyszám –mint ahogy a mindszenti őszi próbák is – a szekértolás volt, egy ember a rúdnál, négy meg tolja a

résztvevők, nem okozhatam nekik csalódást, és tudtam, úgy készülnek majd mire célba érnek, hogy semmi kételyük nem lesz a továbbiakban... Szatymaz csapatán pedig az értő szem látta, azon a határon állnak, hogyha rövid időn belül nem kell csinálniuk semmit, beajulnak az akácokba, az pedig a végállomást jelentené. Így a vadászok nekikugaszkodtak, a legények meg józanodtak a platón. A váltás is engem igazolt, Bartucz Gézaék jókedvűen pihentek a szekéren, jól mulatva azon, hogy nyög-

izlelőbimbóimmal tapasztaltam tudását, mikor is Szegeden egy bio-termelői konferencia háromszáz résztvevőjének főzött három napon át csuda dolgokat. Oran hős lovag, hűséges barát módjára viselkedett, ugyanis a napi munka

valami csuda folytán kivetődnek a harmadik kerületbe, nem kell rántott hús és fasírt a szatyorba, mer' Báló Pista bátyámra bízunk az idén a gasztronómiát....!

A tavalyi tízpróba végeredménye: 1. Hun vitézek, 2. Vásárhely, 3. Szatymazi

kocsin ülő másik csapatot, miután lehúzták a kötelező üveg sört. Kicsit bizonytalan volt még a hangulat, ezért, hogy meglódtam a dolgokat, azt füllen tettem, hogy már megtörtént a sorolás: először a Szatymazi Vadászok tolják Szatymaz község csapatát. Alaposan megfontoltam: a vadászok voltak a legkomolyabb

nek a fiatalok a kocsni mögött.

Ezután egész nap gond nélkül ment a móka, mindenki megelégedésére – azaz hogy csak akadt egy fájó pont... Oran McCuirc író barátomat kértem fel főszakácsnak, abban a reményben, hogy ingyencsajátjával tovább emeli a rendezvény színvonalát. Döntésem nem volt alaptalan, hisz' saját

után holtfáradtan levonatozott Szatymazra, és még bepálinkázott a tanyán éjszaka. Így reggel egy zombi külsejével és szita aggyal látott neki a munkának. Azt mondta, abból főz, amit elé rakunk, ott a főzősátorban. Arról aztán már nem tehet, hogy a fűszereket elfelejtették odavinni – másnap reggel találtam meg a gangon! – gondolhatta, itt ez a szokás. Még súlyosbította a dolgot, hogy köztudottan minimális sóval főz, párolási trükkökkel, fűszerekkel ízesít, így hát az ebédben, ami időre elkészült majd hetven ember számára, se só, se fűszer nem volt.

Na de ne aggódjatok kedves polgártársaim, ha mégis

Vadászok, 4. Miási út, 5. Tanyasiak, 6. Szatymaz község

Terv szerint az idén is csapatok lódulnak neki, de néhány szabad hely biztosan lesz még.

Az idei vetélkedés ideje: május 12. Szombat, reggel 8. (Társszervezőm, Ale-Pieter születésnapja is egyben, ne feledjétek az ajándékot!)

Helyszín: Barátpusztá, III. körzet 242/b. Kis köves úton, a felüljáró után 500 méterrel a buszmegállónál balra.

Szeretettel vár minden érdeklődőt: GÖRGÉNYI GÁBOR

ISKOLAI HÍREK

A 2012. évben XIV. alkalommal rendezték meg a Deszki Maros Menti Fesztivált. Céljuk most sem volt

más, minthogy a tehetséges gyermekeknek, csoportoknak fellépési lehetőséget adjanak és a szakmai zsüri

közreműködésével segítsék munkájukat.

Szóló népdaléneklés kate-

góriában iskolánk alsó tagozatosait Maksa Kamilla 2. b és Kormányos Viktor 1. b osztályos tanulók képviseli.

selte. Egy népdalcsokrot kellett a gyerekeknek előadniuk, majd a 13 versenyző közül választotta ki a zsűri a legügyesebbeket. S mint mindig, most sem volt könnyű dolguk. A kategória legjobbjá Viktor lett, Ka-milla dicséretben részesült. Gratulálunk Nekik!

FOTÓ HÁTUL

A vers- és prózamondó kategóriában sem vallottunk szégyent, diákjaink sok év óta képviselik községünket ezen az igényes megmérettetésen.

Versmondás kategóriában indult Kopasz Zsófia 1. osztályos és Kopasz Fanni 5. osztályos tanuló.

Prózamondás kategóriában Kálmán Zsófia 7.b, Kiss Nóra 7.a és Varga Dorottya 8.b osztályos tanulók indultak XX. századi magyar i-rók műveinek tolmácsolásával. Mindannyian gya-korlott fellépőnek számítanak, hiszen már többször bizonyították rátermettségüket. Szereplésük most is igényes, színvonalas előadást jelentett a hallgatóság-nak.

A népes mezőnyből dobogós helyezésekkel tértünk haza.

Vers kategóriában Kopasz Fanni II. helyezést ért el, Kiss Nóra és Varga Dorottya prózamondásban megosztott II. helyezést kapott a zsűritől.

A versenyzőknek gratulálunk és további eredményes szereplést kívánunk!

Csányiné Üveges Mária
Magyar munkaközösség-vezető

Fedett kerékpártároló épült a Szatymazi iskola udvarán

Szatymaz Község Önkormányzata a „Kerékpározással a környezettudatos-ságért Szatymaz Községben” című

KEOP-6.2.0/A/09-2011-0006 azonosító számú pályázaton **9.479.000,-Ft** vissza nem térítendő támogatást nyert, melyhez az 5% önerőt az önkormányzat biztosította.

A projekt magába foglalja a helyi általános iskola területén egy 100 férőhelyes kerékpár tároló építését, valamint öltöző kialakítását vizesblokkal.

A kerékpárral iskolába érkezők számára idáig nem volt megoldva a kerékpárok biztonságos és az

időjárás viszonyaitól védett elhelyezése. Az újonnan kialakított kerékpár tároló rozsdamentes anyagból készült kerékpártámaszaihoz egyszerre száz kerékpárt lehet rögzíteni. A kerékpártároló alja térburkolattal rendelkezik. A kerékpártárolót a március 9-i megnyitót követően vehették birtokba a gyerekek és pedagógusai.

A projekt fontos része a község környezettudatos szemléletválttatásának. A beruházás lehetőséget teremt, hogy a tanulók és dolgozók környezettudatos közlekedését elősegítse és a szemléletét ez irányba befolyásolja.

SZILÁNK HÍREK

*Vendégségben jártunk a Szilánk 2007 Zrt. Projektzáró rendezvényén, amely rendezvényen, a nemzeti színű szalagok átvágásával hivatalosan is megkezdte működését Szatymaz déli határában születő ipari park első lakója. A látogatók egyszerre kettő, divatos szóval mondva projekt átadását is figyelemmel kísé-
hették, mert mind a logisztikai csarnok, mind a termelő csarnok virtuális „had-rendbe” állítása megtörtént.*

A Szilánk 2007 Zrt. regionális logisztikai kapacitásainak növelése projekt

Az Új Széchenyi Terv segítségével megépült a Szilánk 2007 Zrt. új logisztikai csarnoka.

A beruházás helyszíne a Szeged határában Szatyma-zon, az M5-ös autópálya és az 5. számú főút által ha-tárolt terület.

Új termelőcsarnok létesítése a Szilánk Zrt-nél projekt

Az Új Széchenyi Terv segítségével megépült a Szilánk Zrt. új termelőcsarnoka.

A SZILÁNK Zrt. 13.000 m² alapterületű új termelőcsarnok felépítése mellett döntött.

A beruházás fő célja a vállalat egymástól különálló gyártócsarnokaiban, üzemrészeiben folyó termelő tevékenység egy helyen történő koncentrációja. A siku-veg feldolgozás tevékenységeinek központosításával a vállalat működési hatékonysága jelentősen megnő,

A projekt keretében egy olyan professzionális, legkorszerűbb technológiákat alkalmazó logisztikai csarnok került kialakításra, amely magas színvonalú kiszolgálást nyújt a térség gyártó és forgalmazó cégei számára. Az újonnan kialakításra kerülő raktárcsarnokban létrehozandó kapacitás jelentős részét a cégcsoport partnerei kötik le.

A beruházás további kedvező hatásaként hosszútávon új munkahelyek teremtésére is sor kerülhet.

A 900 millió forint értékű beruházás részben egy 250 millió európai uniós támogatásból valósult meg az Új Magyarország Fejlesztési Terv, Gazdaságfejlesztési Operatív Programjainak keretében. A logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztésének lehetőségét a MAG Zrt. koordinálta.

ugyanakkor fajlagos költségei is csökkennek.

Az új gyártócsarnok üzembe helyezését követően a dinamikus fejlődő társaságunk új gépek beszerzésével lehetősége nyílik a gyártókapacitás növelésére és a fejlesztés eredményeként további munkahelyeket tud teremteni a Dél-alföldi régióban.

A fejlesztésnek köszönhetően 78 új munkahely jön létre, amely hosszútávon számos családnak jelent biztos megélhetést.

A mintegy 1.354 milliárd forint értékű beruházás az Európai Unió 689 millió forintos támogatásából valósult meg a Dél-Alföldi Operatív Program (DAOP) keretében.

A projekt ünnepélyes zárórendezvényét 2012. március 22-én 10 órától rendezték Szeged határában, a beruházás helyszínén, melyen részt vett Varga Gusztáv, a Szilánk Glass Company cégvezetője, de. Czomba Sándor foglalkoztatáspolitikai államtitkár, Vincze László, országgyűlési képviselő, valamint B. Nagy László kormány megbízott, és Dr. Kormányos László Szatymaz polgármestere.

B.T.

Matuszka Tamás PR. Menedzser, Szilánk 2007 Zrt.

S V É D A S Z T A L

Svédasztalunkon ezúttal igazi különlegességek szerepelnek – birkahúsból.

Sült bárány

Hozzávalók: 1 báránycomb, 3 evőkanálnyi csirkezsír, 1 gerezd zúzott fokhagyma, só, bors, paprika, 2 csésze sűrű csirkeleves, 2 evőkanálnyi ecet, 3 szelet füstölt libamell, 2 szál petrezselyem, 2-3 gerezd fokhagyma, egészben, 1 babérlevél, citrom leve, 1/4 teáskanálnyi rozmaring, oregano, őrölt kömény, paprika.

A combot jól bedörzsöljük a zúzott fokhagymával és a csirkezsírral, azután besórizuk sóval, borssal és paprikával. Tepsibe tesszük és 15 percig sütjük a 210 fokra előmelegített sütőben (közben egyszer megfordítjuk), majd megöntözzük egy fél pohár vízzel, a hőmérsékletet visszavesszük 180 fokra. A sütet annyiszor 35 percig folytatjuk, ahány kilós a comb. Közben 10 percenként meglocsoljuk a húst azzal a folyadékkal, amit a csirkelevesből nyerünk

úgy, hogy beleforraljuk a többi hozzávalót. A sütés végén a húst vegyük ki a tepsiből, s a fűszeres öntözölé maradványával főzzük fel a tepszi alján összegyűlt ízanyagokat. Végül ezt a szaftot - az esetleges sózás, borsozás után - szűrjük át, s egy mártásos tálban kínáljuk a sült mellé.

Báránykaraj karfiollal

Hozzávalók: 1 fej vöröshagyma, 1 fej karfiol, 60 dkg burgonya, 60 dkg báránykaraj, 2 vőkanál olaj, 1 evőkanál kakukkfű, 1 dl almabor, szemes bors, s ízlés szerint 2 gerezd fokhagyma.

Elkészítés: A hagymát karikákra vágjuk, a fokhagymát vékonyra szeleteljük. A burgonyát meghámozzuk, és sós vízben megfőzzük. Az olajat, a kakukkfűvet, ízlés szerint sót és a borsot összekeverjük.

Ezzel kenjük be a bárányhúst, majd kiolajozott mély

tepsibe rakjuk, és mellé tesszük a karikára vágott hagymát és a zúzott fokhagymát. Forró sütőben pirossra sütjük.

A sütés vége előtt 10 perccel a burgonyát is a hús mellé rakjuk. Közben a karfiolt rózsáira szedjük, sós vízben megfőzzük, majd leöblítjük. A megsült húst alufóliára szedjük, és 15 percig állni hagyjuk.

A karfiolt és a burgonyát a tányér szélére rendezzük. Az almabor összekeverjük a hús sütőzsírával, felforraljuk, hozzáadjuk az alufóliára csöpögött részt is, és ha szükséges, újrafűszerezünk. A bárányhúst a tányérok közepére tesszük, és a boros zsiradékkal meglocsoljuk. Kakukkfűvel díszítjük.

Rokfort sajttal töltött báránylapocka

Hozzávalók: 1 kg báránylapocka, 10 dkg rokfort sajt, 1 csokor petrezselyem, 1

gerezd fokhagyma, 2 cl konyak, 1 l húsleves (lehet kockából is), 1 dl tejszín, 1 teáskanál liszt, só, bors, margarin.

Elkészítés: A húst bevágjuk és kiklopfoljuk. A sajtot a zúzott fokhagymával és az apróra vágott petrezselyemmel összekeverjük és a húsról terítjük. A húst összegöngyöljük és cédnával átkötjük. Minden oldalról sózzuk, borsozzuk. Egy serpenyőben margarint forrósítunk és a húst minden oldalról pirossra sütjük. Vízet öntünk alá és 200°-ra előmelegített sütőben kb. 90 percig sütjük. A húst kivesszük a serpenyőből és melegen tartjuk. A pecsenyeléhez hozzáadjuk a konyakot, a húslevest és a tejszínt és összeforraljuk. A lisztet besűrítjük. A húst felszeleteljük, tányérra rendezzük és leöntjük a szósszal.

Jó étvágyat!

ÉLETMÓD, EGÉSZSÉG, TIPPEK, RECEPTEK

A méregtelenítésről.

Környezetünk és táplálékaink révén nap, mint nap akaratlanul is nagy számú, lassan ható mérgező anyaggal kerülünk kapcsolatba. Ez természetesen függ az életmódtól és a tudatosságtól. Rövid körkép a leggyakoribb veszélyekről és a védekezés módjairól.

Mérgezésről (toxikózisról) beszélünk, amikor olyan anyagok kerülnek a szervezetbe, amelyeknek ott semmi keresnivalójuk nincs. A nemkívánatos anyagok általában természetes módon - a vesén, a bélrendszeren és a bőrkön keresztül - kiürülnek a szervezetünkéből. Am ha nagyobb mennyiségben kerültek be, vagy ha a kiválasztó- és méregtelenítő szerveink már nem működnek tökéletesen, a mérgező anyagok egy része felhalmozódik a szövetekben, a szervekben, ami idővel betegséghez vezethet.

A jelentős súlytöbblet, fáradékonyság, koncentrációs nehézségek, krónikus emésztési problémák, szék-

rekedés, állandósuló bőrpanaszok, gyakori verítékezés, reggelenként savas, fém íz a szájban stb. mind mérgezés tünete is lehet.

Mérgek minden formában és mennyiségben. A veszélyes anyagok közé tartoznak a nehézfémek, pl. ólom, kadmium, amelyek elsősorban ipari övezetben termesztett vagy erősen műtrágyázott növények fogyasztásával kerülhetnek a szervezetünkbe.

Fogtömés. Káros lehet a fogászati tömőanyagként használt amalgám is, ha higany szabadul fel belőle. A fogpótlásokban alkalmazott aranyötvözetek is veszélyesek lehetnek, ha palládium oldódik ki belőlük, például akkor, ha más ötvözetű pótlás is található a szájban, vagy ha savas italoktól, ételektől korrodálódnak.

Számos kutató szerint nehézfém-terheltségünk ma már komoly közegészségügyi problémává nőtte ki magát. Mivel a nehézfémionok leállítják a létfontosságú enzimek tevékeny-

ségét, idegrendszeri elváltozásokat okoznak, és nem, vagy csak nagyon nehezen lehet megszabadulni tőlük, amennyire csak lehet, kerülni kell a velük való „találkozást”. Ehhez viszont elengedhetetlen az emberek megfelelő tájékoztatása. Sajnos ma még ennek nem minden fogorvos tesz eleget.

A krónikus egészségügyi problémával küszködők, ha nem ismerik problémájuk pontos okát, vizsgáltassák meg amalgámtömésüket, s ha az aktivitást mutat, cseréltessék ki - ezt tanácsolják a természetgyógyászok. Fogpótlás készítésekor mindenképpen legyünk figyelemmel a már meglévő ötvözetek anyagaina.

Élelmiszerek. Káros nehézfémionok főzőskor és a tárolás során is bekerülhetnek az ételünkbe. Ártunk magunknak és családtagjainknak, ha lepattogzott zománcú edényben főzünk. Alumínium vagy gyenge minőségű fémfedény sem alkalmas savas ételek készítéséhez, tárolásához.

A konzervdobozok belse-

jére is érdemes egy pillantást vetni miután kinyitottuk, ugyanis ha nem megfelelő vagy sérült a védőréteg, ezekből is kioldódhatnak az egészségre ártalmas anyagok.

A növényeken lévő peszticidek (rovarirtó, gyomirtó, gombaölő szerek) is veszélyes mérgezőanyagok, ezért fogyasztás előtt mindig alaposan mossuk meg a zöldséget, gyümölcsöt. Aki megengedheti magának, fogyasszon biogazdálkodásból származó növényeket.

Komoly problémát okozhatnak a különféle penészgombák toxinjai (pl. aflatoxin), amelyek az olajos magvakat és a teljes kiőrlésű pékáruhoz használt gabonaszemek héját szennyezik.

Erősen megterhelik a szervezetünket az avas és az égett növényi olajok, zsírok, a túlzottan megpirított kenyér, a pörkölt, égett, karamellizált étel (ilyen a kávé is), a túlságosan barnára grillezett hús, zöldség.

Különböző adalékanyagok, például a nitrites pácso,

mesterséges aromák, színezékek, a levesporokban és a kínai konyhában használt ízfokozó - a nátrium-glutamát - is a nemkívánatos anyagok közé tartozik. Ételmérgezést okozhatnak továbbá a nem megfelelően hőkezelt, toxinokat tartalmazó növények és húsok, a penészes házi befőtt, lekvár, a savanyúságok készítésekor túladagolt tartósítószer, vagy a javasolt felhasználási idő után elfogyasztott dobozos üdítők is.

Potenciális mérgek a gombafélék és a tengeri élőlények is, ha a megengedett 1-2 napnál hosszabb ideig tároljuk őket. A halak húsa szintén gyakran szennyezett nehézfémekkel. Egyes országokban már külön felhívják a figyelmet arra, hogy heti 1 alkalomnál többször ne fogyasszanak ebből az egyébként egészséges és létfontosságú élelmiszerből. Hasonló a helyzet a májjal is.

A zöld vagy csírázó földalatti gyökerek, gumók (burgonya) solanin és más mérgező anyagokat is tartalmazhatnak. Számos

gyógynövény és illóolaj is rákerülhet a mérgeklistán, amennyiben nem szakszerűen használjuk fel azokat.

Frankfurti kutatók nemrégiben a műanyagflakonokban forgalmazott ásványvizekben női hormonhoz hasonló hormonok sokaságát találták. A kutatók szerint a hormonok egy része a műanyag csomagolásból származik. Hasonlókat hallhattunk a médiában a műanyag cumisüvegekről is.

Rossz belegondolni, hogy mi minden oldódhat ki az olcsó műanyagdobozokból, amikor az étteremből hazavisszük a forró ételt. Minden bizonnyal jobban járunk, ha ételhordásra, tárolásra üvegedényt választunk.

Egyszerű méregtelenítési módok. A természetgyógyászatban méregtelenítésnek mondják azokat az eljárásokat, kezeléseket, amelyeket a szervezetben felhalmozódott salakanyag, illetve méreganyag eltávolítására alkalmaznak.

A szervezet méregtelenítése az utóbbi időben a termé-

szetgyógyászat egyik legfelkapottabb ágazatává vált. Nagyon sok írás található az interneten is ebben a témában, a természetgyógyászati rendelők szinte mindegyike ajánl valamilyen méregtelenítő kezelést. Az emberek keresetük nem jelentéktelen részét költik a legkülönbözőbb - gyakran kétes értékű - kezelésekre.

Tudomásul kellene vennünk, hogy rajtunk is múlik, mi kerül a szervezetünkbe. A leghatásosabb, ha életmód-változtatásban is gondolkodunk, és nem csak utólagos „tűzoltásterű méregtelenítésben”.

Sokat nyerhetünk már azáltal is, ha az ételünket frissen készítjük el, figyelve a biológiai szükségessre, a savas és bázikus ételek megfelelő arányára, az elfogyasztott mennyiségre és nem utolsósorban a higiéniára. Tudatosítsuk ezt magunkban, és küzdjünk a rossz beidegződések ellen.

Rendszeresen fogyasszunk olyan növényeket, amelyek elősegítik a szervezet méregtelenítését, megakadályozzák a székrekedés kialakulását (pl. alma, görög-dinnye, ananász, articsóka, citrom, cseresznye, fekete retek, fokhagyma, füge, káposzta, körte, kukorica, lenmag, málna, papaja, paradicsom, ribizli, szilva, szőlő, tök, zeller).

Érdemes időnként néhány napos böjtöt, illetve tisztítókurát tartani, időt hagyva a méregtelenítő szerveink munkájának, regenerálódásának. Ilyenkor még fontosabb, mint egyébként, hogy sok folyadékot fogyasszunk: vizet és gyógynövényekből készült teákat (bábeli, csalán, nyírfalevél).

A verítkezés fokozásával (intenzív mozgás, szaunázás) a bőrön keresztül is megszabadulhatunk bizonyos méreganyagoktól. A folyamatot melegvizes tusolással, a test bőrének alapos ledörzsölésével fokozhatjuk. Agyagpakolással ugyancsak csökkenteni lehet a bőrbe lerakódott méreganyagokat.

Internetes forrásokra támaszkodva összeállította BT.

Báló kocsmában, Pista bácsival és Janival arról megy a szó, meddig nő a benzin ára, meddig van még olaj? Az üzemanyag-árban egyeztünk, márhogy az égig, úgyis, de azt, hogy mennyi gazdaságosan kitermelhető fekete aranyat rejt még a Föld mélye, mind a hárman másként gondoltuk. Megegyeztünk hát, hogy nem tudhatjuk, de így új kérdés keletkezett: tudhatjuk-e?

A világhálón „megbízható forrásokból” egymásnak elmentmondó szakvéleményeket találunk, de szakértelem híján nekünk nehéz eldönteni, melyik a valós. Ahhoz viszont nem kell szakértelem, hogy elgondoljunk egy arab sejk érdekes megjegyzésén, hogy a kőkorszaknak sem azért lett vége, mert elfogyott a kő...

Az olajat, mint gondolatot gombolyítva, eljutottunk oda, hogy azé a hatalom, a-

Görgényi Gábor: Vízkorszak

kié az olaj, és a hatalom természetéből fakadóan egész biztosan meg is akarják tartani a jövőben is, akkor is, ha már nem lesz olaj. Valahogy azért uralkodni kell, s valami fontosat birtokolni mégiscsak szilárdabb a bankrendszerrel és a pénzforgalmi jognál. Józan paraszti ésszel gondolkodva nem lenne meglepő, ha a víz lenne a következő nagy kincs. Igaz, néhol nagy kincs már most is.

Tavaly nyáron spanyol vendégeim voltak a tanyán. Jó hosszú slaggal mosom le a kocsit, a teljesség igénye nélkül s közben, a nagy hőségben, iszom is a vízből. Néznek nagyon andalúz barátaim! Aszongyák, az is súlyos, ha koszos vizet iszom, de az is, ha ivóvízzel mosom le a kocsit – és nem tudták, melyik eset áll fenn...

Szóval náluk elképzelhetetlen, hogy ivóvizet használjanak más célra, mint emberi fogyasztás, a csapból sem az folyik. Közös magyar barátaink lenn Délben dolgoztak és ha le voltak gatyásodva, a közeli

hegyre kirándultak fel ivóvízért, ha meg volt munka és pénz, a boltban vették. Számos más jóléti ország is küzd ezzel a gonddal, nem beszélve az állandó aszályos vidékekről.

Nekünk viszont van vízünk, mégpedig bőven is és jó is. Nem akarom borzolni a kedélyeket, de volt egy szavazás a Parlamentben a magyar föld és vízkészlet védelméről: nézzetek utána, mi lett az eredménye...

Nem tudhatjuk hogyan áll ez az ügy, még itt az elején, de szemünkent nyitva tartva figyelhetjük az eseményeket. Amit észrevettünk eddig, hogy lett egy vízdíj, másrészt egyre kevesebb az utcai kút a városokban. Lehet, hogy csupán vizet prédikálok – bort iszok! - és alaptalan a szorongásom, de nem lepne meg az az eshetőség sem, hogy egy reggel arra ébredek, hogy a szomszéd tanyán Kopaszláci üvölt mint a sakál: „...hát ezek a ... vízőrát szereltek a gémeskúpra!!! Széttöröm! Agyoncsapom!

Vetésforgó

Itt a jó idő, Báló kocsmában örvend, bölcselekszik az elégedett ember. Kinn verőfényes napsütés, a nyitott ajtón át simogat a meleg, mi mást ihatnánk, mint csapolt sört. A komoly témát én hozom fel: hogy lehet, hogy ilyen egyértelmű, hogy sört iszunk. Máskor pedig össze sem beszélve, bort iszunk, vagy valami erősebbet esetleg. Többen is hozzászólnak a témához. Kiderül, hogy van egy alap rezgése a bolygónknak, ami nagy vonalakban meghatározza – idegen szóval, kevésbé érthetően: determinálja – hogy mit fogyasztunk. Azonban vannak egyedi – speciális - esetek, például mikor valaki egy kimerítő és alapos badacsonyi vagy tokaji túráról hazatér, akkor sörrrel folytatja, de ha egy egész hétvégét az ésszerű határokat is átlépve a sör kellemes társaságában tölti, akkor egyértelmű hogy hétfőn bor a választás. Pista bácsi végighallgatja az eszmecsérét, majd megszólal:

- Ez a vetésforgó gyerekek...

EGYSZERVOLT

László Péter Sándor meséje.

A fehér-fekete foltos lovacska meséje- (avagy a kőpadmaly)

Régen, úgy fél-száz évvel ezelőtt, a lovakat amúgy „lopva” tartották. (Darabontok jöttek s elorozták a Vezér nevében- s pediglen „adó”-behajtás címen. Ebben az időben a gonosz Vezér neve: Kárpátok Büszke Tölgye volt.) Odafent fenyves havason még egy erdős jókora kőpadmalyon tartották „lopva”-fent... a lovakat. „Padinának” nevezték ezt kétes kőtenyű szurtos szénégetők. Direkt’ voltak szurtosak, hogy árulkodón fehérló arcukat például meg ne lássák holdfényben. Azért kellett felvinni az állatokat a kőpadmalyra (kötéllel húzták fel csikókörükben őket), hogy katonák pata nyomra ne juthassanak. Mikor az állatok 3 évesek lettek, kivágtak egy csomó fenyőt. Középső iromba-kettőből lemenő lajtorját csináltak, bédesszázták a lészaközét, s a bekötött szemű remegő állatokat leveztették vékony s rövid száron.... a köcsompórol, vagy inkább kőpadmalyról. Ehhez persze sok ember kell. Egyszer meg baj lett. Mert hogy: jöttek a katonák... Főkapitányuktól, vagy a darabontheadnagytól leszakadhattak, s így történt ez jó késő délután. A felhők meg már feketén vonultak tova.

Két békási lovacska komótosan legelészett; egy foltos meg egy fekete - s pont a forrás mellett. A szomjas szuronyos, löfegyveres idegönyök eltévedtek, nő, meg ép, tiszta forráságot kerestek. Gyorsan elkapták hát - az ott lévő szorongatott szénégetők a zab-lájukat s minjár’ ezen éjjel felvették mindkettőt a még nem megbontott létrán. A csillagok között haladtak, már szinte... s fel-s fel-fel egészen az üres kőpadmalyra... Az utánok kempeszkedő darabont mind kővé vált. A

kődarabontokat ma is mutatják a turistáknak. A csillagok között, s két éjbeburkoló arcú szénégető között (sokat sutyorogtak az erdei emberek, hogy le ne essenek), a lovak elméje viszont, imé’ megnyílt, nyelvük is, de ezt soha-soha nem árulták el. Ilyen hallgatósidők voltak akkor. S nem csak arrafele, de által az Obscsinakon, a Dörgő Vízeseken s két kő Darabontvitéz őrhelyén is túl felegész Magos-északig.

Rég megfáradtak a katonák, vagy tán’ átöltöztek más színű zubbonyba? A gonoszdi Vezér is eltűnt. A Bősz Vezér Felesége is, az ki fennen hordta a vezéri vas-Kalapot. Tán’ napjainkban még hompjukról is vitáznak, sőt Bírószágon is perelnek... de viszont nem tűnt el a két békási lovacska beszédtudománya. Eppen az egyiket befogták s levitték a Fekete-Pútna havasról a város Felszegibe. A szekéren helyet kaptam én is. A város zöldellő szélibe egy Emeletés Hotelbe bement gazdura, hátha a hotelvendégeknek a túróját el tudja adogatni, vagy épp cserélni. Mélyfűvű, nádtippanos városzél volt csupa-csupa fenyővel, meg egy pisztráng-tóval. Ottan a patakot számolták tán’ hogy a medvék eltévesszék a számozást... Nos a négyes számúnál nagy csődület támadt, mire kijött az épületből havasgazda gazdura (ő az egyik szénégető: kitaláltatok úgy-é?). Az lett, hogy a szekerecskét meghúzza a ló, be egy árok kiszélesedésébe, kihámozta magát a hámból s fekvőlőszoborként ledőlt a még-deres tippán-fübe. Mindenki odacsődült. Az emberek egy szálíg hittek... megdöglött... Én láttam kettő szememmel, hogy- mint pisolyognak a ló prémes pillái, hunfcutal a bogácsos sörény alatt. De a többiekkel - valami varázslatra - én is motyogtam:

„JJJajj-ajjaj: megdöglött a békási

lovacska.” - Annyira elszomorodtam a merev - de hunfcut - állat láttán. Mikor kijött a gazdura akkor meg berázta magát a hámba ügyesen s „szónélkül” úgy-úgy (!) elindult a havas felé. A gazda csendesen utánament, fellépett, s mentek is fel Putnához, egész Vit-havasa alá. Én kalapot emeltem gazduramnak, meg a békási feteke lovacskáknak... A lovacska még a sutyorgásból is mindent értett (s nyilván jókat derült). De mi lett a másik lovacskával?... Elmondom most azt is...

„Olyan hideg volt a télen, hogy éjjel letört vóna - a lovak szarva he...he..., ha lett vóna...” - Egy helyi atyafi híven állította nekem - innen-már a Felszezen. Nem biztos... hogy igaz. (Valami Botorka feliratú falap volt a füstös müintézet címtáblája. Hihetetlen: de valaki lóromból odabent sodort szivarkát szíhatott). Az atyafi egyébként megenyhülni bevonult egy faizás után. Hosszi szekérrel jött, de a foltos lefelé birta: csak egy fenyőszál volt a terű, ám az mérhetetlen hosszú. Mindez a Pongrácz-tetői Nagyhágo alatt volt. A Botorkaig éppen erőst’ lejt lefelé a kövesút.

„Ládd, a békási lovacskáknak ekkora szava (nem szarva) van”. Mondta Kátsa - a szálát lesve - a falu Kisdobosának, mert éppen ar-ra jártak vendégségbe, pontosan éppen messzi Eger mellől.

„De... Ekkora terű?!” - álmélkodott Göre Gábor bíró Uram, és arra gondolt miféle es’ lenne, ha önáluk Lepénden ilyes’ hatalmaságok nőnének elé fenyőkből. S mekkora, de mekkora bevétele lehetne a Községházának, a tisztos Iparnak, meg a falu Földmíves-polgárainak, sőt Célszörűen Szegény Népének mindeből?!” - A Kisbíró is meglátta az iszonyat-hosszi farönköt. S a hosszú-szekeren függve.

„Ö.M.F. Ögye mög a fene - nem

hihetöm.” - dörgölte a szemét. Amde, azalatt történik... - s figyelmezzünk oda - valami... Vár a ló 2, 3, 4 órát. De a gazdája csak nyomatta gallér mege’ a töményest, előtte köményest. S bé’, s nem mellé. Az Ötödik Órában a ló agyában tisztára ez a mondat (!) felsejlett:

„Nem keveredett-é össze a gazdájában a töményes a köményessel? S’erőst?” - Így töprengett, s benézett !/ a Botorkába. A hihetetlen hosszú rakomány meg keresztbe fordult... Göre Gábor bíró Uram bajt sejtve kivette pipáját szájából s helyzetre figyelvén még kupakját is méltóztatott bepattintani. Bépattttintotta!!! Pedig ilyet ritkán tesz odahaza Lepénden, ha erős felindultság éri. De most itten fennen mondval’: delegációban tartózkodott.

„Sőt... és... de... most Veszély támadt. S Erősen.” - gondolta (sőt) Kátsa is, meg (de) a Kisbíró is jó-egyszerre... Allj meg!!! Csikorogva állt meg a nagyterűvel, azaz széles rönkökkel tömve-rakott szállítóautó (remorka), s keresztbe perdült iszonytató rakatával....

„Ládd-é a kicsike békási lovacskáknak ekkora szava (nem szarva) van... ismételte gyanúsán elszürkülve a látványtól a Kátsa, mikor érzekelte, hogy pont megállott az iszonyatos teher... s nem lett rönkindulás-földkiszakadás... a dolog végén.

„Künn már elég sötét van; (ö.m.f.)” - Ezt dörmögte a Kisbíró s mind’ hazaballagott vendégszállásra. Pedig balra erőst’ sánc volt az úton, jobbra meg a jéghideg Békény-patak. Nótázva, amúgy meg éppen - mondhatni - béké(ny)ben hazatértek... Göre Gábor Uram vezérletével jól betalálva pont Kijelölt Vendégszállásra: kellemesen kótyogó kulatsuk ugyanis ott várta őket „Egri Leánkával” feltöltve.

SPORT

Újabb aranyérem, most Ausztráliában!

Durkó Gábor 18 éves szatymazi fiatal, 2 hónapot töltött Ausztráliában, egy ottani magyar edző meghívására. Az edzések mellett több versenyen is részt vett. Legutóbb a U23-as versenyen, melyen a 27 km-es maratoni távon első helyezést ért el, magas fölényvel.

Jelenleg edzőtárban készül fel a májusi olimpiai reménységek válogató versenyre.

Újabb sikereihez gratulálunk!

Közérdekű információk

SÜRGŐSSÉGI ORVOSI ÜGYELET

FELNŐTT:

Hétköznap: 11⁰⁰-16⁰⁰ helyi háziorvosok közreműködésével a **06-30-383-0237** telefonszámon
16⁰⁰-7³⁰ a **104-es** telefonszámon
Szombaton, vasárnap, valamint munkaszüneti napokon: 07³⁰-07³⁰

Elérhetőségi telefonszám/lakásra hívás: 104-es ingyenes telefonszámon

Rendelő helye: Szeged, Kossuth L. sgt. 15-17. szám alatti felnőtt ügyeleti rendelőben /bejárat a Szilágyi utca felől/.

GYERMEK:

Hétköznap: 11⁰⁰-16⁰⁰ helyi gyermekorvos közreműködésével sürgősségi ügyelet a **06-30/905-3546-os** telefonszámon
16⁰⁰-7³⁰ mentőállomáson.

Szombaton, vasárnap, valamint munkaszüneti napokon: 07³⁰-07³⁰

Elérhetőségi telefonszám /lakásra hívás: 104 ingyenes telefonszámon

Rendelő helye: Szeged, Kossuth L. sgt. 15-17. szám alatti felnőtt ügyeleti rendelőben /bejárat a Szilágyi utca felől/.

Orvosok rendelése:

Dr. Lengyel Dezső

(telefon: 283-130)
Hétköznap: 8⁰⁰-11⁰⁰.
Szatymaz, Kossuth u. 6.

Egészségház:

Szatymaz, Adv E. u. 32

Dr. Lengyel Andrea

(telefon: 283-101/13)
Hétköznap: 8⁰⁰-11⁰⁰.

Csak rendelési időben
hívható mobil telefon:
06-20-214-15-45

Gyermekorvos rendelése:

Dr. Szilágyi Katalin

(tel. rendelési idő alatt:
283-101/14)

H, K, Cs, P: 8⁰⁰-11⁰⁰,
Szerda: 8⁰⁰-10⁰⁰.

Mobil: 06-20/941-07-24.

Védőnők fogadoideje:

Igazné Herkó Mária

tel: 283-101/15
hétköznap 8⁰⁰-9³⁰

Csecsemő- és gyermek tanácsadás:

Szerdánként: 12⁰⁰-14⁰⁰.

Terhes tanácsadás:

Csütörtökönként: 12⁰⁰-14⁰⁰.

Mezeiné Bérczy Sarolta:

Várandóstanácsadás
hétfő 12⁰⁰-14⁰⁰-ig

Csecsemőtanácsadás
Hétfő 14⁰⁰-16⁰⁰-ig.

Fogorvosi rendelés:

Dr. Bandl Erzsébet

(tel.: 283-101/12)
Hétfő, szerda: 14⁰⁰-19⁰⁰,
kedd (Iskola fogászat)
csütörtök: 8³⁰-14⁰⁰,
péntek: 8³⁰-12³⁰

Gyógyszertár:

tel.: 283-110
Hétköznap: 7³⁰-15³⁰

Általános iskola

Szatmaz, Petőfi S. u. 6.
tel: 283-149

Állatorvosi rendelés:

Dr. Martinek Vilmos
(tel.: 06-30-9451-386)
Szatmaz, Rákóczi u. 50.

Hétköznap: 8⁰⁰-9⁰⁰,

Állatorvosi ügyelet:

Április

14-15. Dr. Huszár Péter

06-30-487-4030

21-22. Dr. Kunstár Pál

06-30-488-0267

Ápr.-Máj. 28-29-30-01

Dr. Szigeti Gábor

06-30-2974-435

Május

05-06. Dr. Dakó Zoltán

06-70-424-44-55

Polgármesteri Hivatal

Szatymaz, Kossuth u. 30.
(tel: 583-560)

Ügyfélfogadás:

Hétfő, péntek: 8⁰⁰-12⁰⁰,
szerda: 8⁰⁰-16⁰⁰.

Polgármester:

Dr. Kormányos László
tel.: 06/20-9571-128

Jegyző: Mákos Istvánné
telefonszám: 06-30-9670-850

Elsőfokú építési hatóság:

szerda: 8⁰⁰-16⁰⁰,
péntek: 8⁰⁰-12⁰⁰

Rendőrség:

Szatymaz, Kossuth u. 30.

Andódi Tamás:

06-20/209-5307

Csóti József:

06-20-209-5302

Polgárhórség:

Telefonszáma:

06-30-6234-262

Kábel-TV hibabejelentés:

Szélmalom Kábeltévé Rt.

Tel.: 463-444/101

Sertésfelvásárlás

fogadoideje:

Kiss István (tel.: 583-520)

művelődési ház, Dózsa u. 42.

Csütörtökönként: 13³⁰-tól.

Mozgáskorlátozottak

Egyesülete.

Elnök: Szilasi Tiborné,

Tel.: 06/30/433-61-19

Tanya gondnokok:

Rózsa Zoltán

tel.: 06-20-260-0750

Karácsonyi Gergely

tel.: 06-30-5000-532

Csányi András:

tel.: 06-20/497-0040

Vidácsné Lukucz Éva

tel.: 06-30/229-7123

Csányi Imre

tel.: 06-20-404-2024

Bérczi Tamás

tel.: 06-20-539-4370

Kapcsolat Integrált Szociális

Alapszolgáltatási Központ

Tel.: 283-169

Makra Sándorné

Tel.: 06-30-3034-487

Családsegítő Szolgálat

Tel.: 06-62/283-169

Radeczkine Draskovics Márta

Ügyfélfogadási idő

Hétfő: 9⁰⁰-13⁰⁰

Kedd: 13⁰⁰-16⁰⁰

Szerda: 13⁰⁰-16⁰⁰

Csütörtök: 9⁰⁰-13⁰⁰

Péntek: szünnap

Ügyeleti idő kedd: 16⁰⁰-18⁰⁰

Gyermekjóléti Szolgáltatás

Tel. 06-62/283-169

Makai-Szűts Gabriella

Ügyfélfogadási idő

Hétfő: 12⁰⁰-16⁰⁰

Kedd: 9⁰⁰-13⁰⁰

Szerda: 9⁰⁰-13⁰⁰

Csütörtök: 12⁰⁰-16⁰⁰

Péntek: szünnap

Vízmű hibabejelentés

Csúri István:

Tel.: 06-70-270-0552

Temetéssel kapcsolatos

teljes körű ügyintézés:

Patak János

Tel.: 06-30-278-0017

Teleház

Nyitva tartás 9⁰⁰-19⁰⁰

Hétfőtől péntekig

Szombat 10⁰⁰-15³⁰

Vasárnap zárva

Tel.: 283-115

Közvilágítási hiba bejelentés a:

mozesz@demasz.hu

Búcsúzunk tőlük

Juhász Tibor,
Rózsa u. 34.
Taics Erzsébet Viktória,
I. ker. 1200/b
Lévai Péter,
III. 2333
Lippai Rudolf,
II. ker. 108
Kudlik Julianna,
Kis u. 9
Mészáros József,
I. ker. 18
Kovács István,
III. ker. 84
Rácz Istvánné,
I. ker. 108
Vidács János Antal,
Rákóczi u. 33
Paragi Mihály,
III. ker. 140.
Frányó Nándor,
Petőfi u. 11

Felelős kiadó: Dankó Pista Művelődési Ház és Könyvtár. **Főszerkesztő:** Bérczi Tamás. **Szerkesztőbizottság tagjai:** Barna Károlyné, Kasza Ágnes, Pálmai József. **A szerkesztőség címe:** Dankó Pista Művelődési Ház és Könyvtár Szatymaz, Dózsa György utca 42. E-mail: milapunk@szatymaz.hu **ISSN 1789-7165** (Nyomtatott) **ISSN 1789-7173** (Online); **Következő lapzárta: május 1.** **Nyomdai előkészítés:** RRD Kereskedelmi és Marketing Vállalkozás. **Nyomtatás:** Tiszapress nyomda

